

PROGRAMA

Llicenciatura de Periodisme

Curs 1996-97

Estadística aplicada a la investigació en comunicació de masses

Codi: 20751

3 crèdits teòrics i 2 pràctics

Segon semestre

Professor: Per determinar

Objectius: L'objectiu principal del curs consisteix en oferir a l'alumne la informació i la capacitat d'aplicació i interpretació de les principals tècniques de recollida i tractament de dades estadístiques aplicades al camp de la comunicació. L'extensió i varietat d'aquests procediments obliga a dirigir l'ensenyament vers aquells temes o instruments més fonamentals i rellevants. Un altre objectiu consisteix en apropar l'alumnat a la pràctica de la investigació en tot el procés d'elaboració i realització. Per aquest motiu el curs no tracta les tècniques d'investigació de manera puntual i aïllada, sinó integrades en una perspectiva metodològica coherent.

Temari: El programa del curs s'estructura d'acord amb la següent relació de temes:

TEMA 1. El procés d'investigació

TEMA 2. Informàtica per a l'anàlisi estadística de dades

TEMA 3. L'anàlisi estadística univariable

TEMA 4. El mostreig estadístic

TEMA 5. Anàlisi estadística bivariàble

TEMA 6. Introducció a l'anàlisi multivariable de dades

Bibliografia: El temari general de l'assignatura es detallarà al llarg del curs amb la presentació de cadascun dels temes, amb una selecció bibliogràfica específica i amb els exercicis pràctics corresponents. Les referències bibliogràfiques bàsiques i complementàries són les següents:

Bibliografia bàsica:

GARCIA FERRANDO, Manuel (1994): *Socioestadística. Introducción a la estadística en sociología*. 2a edició. Madrid: Alianza. Alianza Universidad Textos, 96. Cap. 1.

GARCIA FERRANDO, M.; IBÁÑEZ, J. i ALVIRA, F. (1989). *El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación social*. Madrid: Alianza. Alianza Universidad Textos, 105.

MEYER, Philip (1993). *Periodismo de precisión*. Barcelona: Bosch. Cap. 2 i 3.

QUIVY, R.; VAN CAMPENHOUDT, L. (1992). *Manual de investigación en ciencias sociales*. México: Limusa.

SANCHEZ CARRION, Juan Javier (1995). *Manual de análisis de datos*. Madrid: Alianza. Alianza Universidad Textos, 150.

SMITH, Mary John (1988). *Contemporary Communication Research Methods*. Belmont (California): Wadsworth.

SPSS Inc. (1993). *SPSS for Windows. Base System User's Guide. Release 6.0*. Chicago: SPSS Inc.

WIMMER, R.D.; DOMINICK, J.R. (1987). *Mass Media Research*. Belmont (California): Wadsworth. Cap. 10.

Bibliografía complementaria:

- ABAD, A.; SERVIN, L.A. (1984). *Introducción al muestreo*. México: Limusa.
- ALCAIDE, A. (1976). *Estadística aplicada a las ciencias sociales*. Madrid: Pirámide.
- ANDER-EGG, Ezequiel (1983): *Técnicas de investigación social*. Buenos Aires: Humanitas.
- AZORIN, F.; SANCHEZ-CRESPO, J.L. (1986). *Métodos y aplicaciones del muestreo*. Madrid: Alianza. Alianza Universidad Textos, 99.
- BABBIE, Earl R. (1988): *Métodos de investigación por encuesta*. México: Fondo de Cultura Económica.
- ARNAU, J.; ANGUERA, M.T.; GOMEZ, J. (1990). *Metodología de la investigación en ciencias del comportamiento*. Murcia: Universidad de Murcia.
- BLALOCK, Hubert M. Jr. (1981). *Estadística Social*. México: Fondo de Cultura Económica.
- BISQUERRA ALZINA, Rafael (1987): *Introducción a la estadística aplicada a la investigación educativa. Un enfoque informático con los paquetes BMDP y SPSSX*. , Barcelona: Promociones y Publicaciones Universitarias.
- BISQUERRA ALZINA, Rafael (1989). *Introducción conceptual al análisis multivariable. Un enfoque informático con los paquetes SPSS-X, BMDP, LISREL y SPAD*. 2 vol. Barcelona: Promociones y Publicaciones Universitarias. Cap. 14 i 16.
- BOURDIEU, P.; CHAMBORENDON, J.-C.; PASSERON, J.-C. (1976): *El oficio de sociólogo. Presupuestos epistemológicos*. 2a edició. Madrid: Siglo XXI. P. 9-110.
- BUGEDA, José (1970). *Manual de técnicas de investigación social*. Madrid: Instituto de Estudios Políticos. P. 31-74.
- CASAS AZNAR, Ferran (1989): *Técnicas de investigación social: los indicadores sociales y sicosociales*. Barcelona: Promociones y Publicaciones Universitarias.
- CICOUREL, Aaron V. (1982): *El método y la medida en sociología*. Madrid: Editora Nacional.
- COCHRAN, William G. (1971). *Técnicas de muestreo*. México: CECSA.
- DOMENECH, J.M. (1982). *Métodos estadísticos para la investigación en ciencias sociales*. Barcelona: Herder.
- DOMENECH MASSONS, J.M.; LOSILLA, J.M. (1993). *Sistema operativo MS-DOS y Windows*. Barcelona: Signo.
- DOMENECH MASSONS, J.M.; PORTELL VIDAL, M. (1994). *Análisis de datos con el sistema SPSS*. 2a edició. Barcelona: Signo.
- GHIGLIONE, Rodolphe (1989): *Encuestar**. A: *Técnicas de investigación en Ciencias Sociales. Datos. Observación, Entrevista. Cuestionario*. Madrid: Narcea. P. 131-182.
- GLASS, G.V.; STANLEY, J.C. (1986). *Métodos estadísticos aplicados a las ciencias sociales*. México: Prentice-Hall.
- HYMAN, Herbert (1971): *Diseño y análisis de encuestas sociales*. Buenos Aires: Amorrortu.
- IBÁÑEZ, Jesús (1985): *Las medidas de la sociedad**. *Revista Española de Investigaciones Sociológicas* 29. P. 85-127.
- LOZARES COLINA, C.; LOPEZ ROLDAN, P. (1991). *El muestreo estratificado por análisis multivariado**. A: *El pluralismo metodológico en la investigación social: ensayos típicos*, editat per M. Latiesa. Granada: Universidad de Granada. Biblioteca de Ciencias Políticas y Sociología. Serie Monografías, 2. P. 107-160.
- MATEO RIVAS, M.J. (1989). *Estadística en investigación social*. Madrid: Paraninfo.
- MAYNTZ, R.; HOLM, K.; HÜBNER, P. (1985). *Introducción a los métodos de la sociología empírica*. 4a edició. Madrid: Alianza. Alianza Universidad, 13.
- PULIDO SAN ROMAN, Antonio (1987). *Estadística y Técnicas de Investigación Social*. Madrid: Pirámide.
- RASO, J.M.; MARTIN VIDE, J.; CLAVERO, J. (1987). *Estadística básica para ciencias sociales*. Barcelona: Ariel.
- RODRIGUEZ MONGE, Angel (1991). *Una aproximación a la teoría de muestras**. A: *El pluralismo metodológico en la investigación social: ensayos típicos*, editat per M. Latiesa. Granada: Universidad de Granada. Biblioteca de Ciencias Políticas y Sociología. Serie Monografías, 2. P. 227-256.

- RODRIGUEZ OSUNA, Jacinto (1989). *La muestra: teoría y aplicación*. A: *El análisis de la realidad social*. 2a edició. Madrid: Alianza. Alianza Universidad Textos, 105. P. 287-320.
- RODRIGUEZ OSUNA, Jacinto (1991). *Métodos de muestreo*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas.
- SANCHEZ CARRION, Juan Javier (1989). *Técnicas de análisis de datos nominales*. *Revista Española de Investigaciones Sociológicas* 45, enero-marzo. P. 133-155.
- SANCHEZ CARRION, Juan Javier (1989). *Análisis de tablas de contingencia. El uso de los porcentajes en ciencias sociales*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas-Siglo XXI Monografías 105. Cap. 2.
- SANCHEZ CARRION, J.J. (1990). *Introducción al análisis de datos con SPSS/PC+, versión 2.0 3.0 y 4.0*. Madrid: Alianza.
- SANCHEZ CRESPO, José Luis (1976). *Muestreo de poblaciones finitas aplicado al diseño de encuestas*. Madrid: Instituto Nacional de Estadística.
- SCHEAFFER, R.L.; MENDENHALL, W.; OTT, L. (1987). *Elementos de muestreo*. México: Grupo Editorial Iberoamérica.
- SIERRA BRAVO, Restituto (1983). *Técnicas de investigación social. Teoría y ejercicios*. 3a edició rev. i amp. Madrid: Paraninfo.
- SOLER, P.; PERDIGUER, A. (1992). *Prácticas de investigación de mercados. Siete investigaciones completas*, Deusto, Bilbao.
- VISAUTA VINACUA, B. (1989). *Técnicas de investigación social. I: Recogida de datos*. Barcelona: Promociones y Publicaciones Universitarias.
- WONNACOTT, Th.H.; WONNACOTT, R.J. (1979). *Fundamentos de estadística para administración y economía*. Limusa: México. Cap. 6,7 i 8.
- WRIGHT MILLS, C. (1987). *La imaginació sociològica*. Barcelona: Herder. P. 7-93.
- WEIERS, R.M. (1986). *Investigación de mercados*. México: Prentice-Hall Hispanoamericana.

Pràctiques: Les pràctiques tindran un triple contingut: 1) orientar els exercicis proposats a cada tema mitjançant els continguts donats a classe durant el curs, 2) orientar la realització d'un treball d'investigació concret amb un seguiment en els horaris de tutories, i 3) el coneixement bàsic d'un programa informàtic destinat al tractament estadístic de dades en ciències socials, amb la organització de 8 sessions pràctiques de *laboratori*, a l'aula d'informàtica de C.Comunicació, d'1,30h. cadascuna i amb la participació conjunta del professor/a responsable i d'un professor/a ajudant.

Avaluació. L'avaluació de l'assignatura constarà de tres parts: 1) La realització d'un treball de recerca en equip. Es tracta de construir, recollir i analitzar les dades relatives a una problemàtica d'investigació elegida per cada grup. Aquest treball representa el 40% de la nota total, 2) La realització d'exercicis pràctics puntuals de cada tema de l'assignatura, amb una valoració del 10% de la nota total, y 3) La realització d'un examen al final del semestre que cobreix el 50% restant de la nota.

Mª Jesús Izquierdo Benito
Directora del Departament de Sociologia

12 de juny de 1996